

Tọa đàm khoa học “Nguyên tắc suy đoán vô tội trong Tố tụng hình sự Việt Nam - Lý luận và thực tiễn”

Ngày 15/3/2022, Khoa Luật, Đại học Quốc gia Hà Nội (ĐHQGHN) phối hợp với Học viện Khoa học xã hội (GASS) tổ chức Tọa đàm khoa học **“Nguyên tắc suy đoán vô tội trong Tố tụng hình sự Việt Nam - Lý luận và thực tiễn”**. Đây là tọa đàm thứ 13 trong chuỗi tọa đàm “Legal talkshow” được xây dựng và phát triển từ năm 2021. Tọa đàm được tổ chức bằng cả 2 hình thức trực tiếp tại Học viện Khoa học xã hội và trực tuyến qua nền tảng Zoom.

Diễn giả trình bày tại buổi tọa đàm gồm:

PGS.TS. Bùi Nguyên Khánh – Phó Giám đốc phụ trách Học viện Khoa học xã hội, Trưởng khoa Khoa Luật.

PGS.TS. Phạm Minh Tuyên – Giám đốc Học viện Tòa án

TS. Mai Thanh Hiếu- Khoa Pháp luật Hình sự, Đại học Luật Hà Nội

TS. Đinh Thế Hưng – Trưởng phòng Hình sự Viện Nhà nước và Pháp luật; Trưởng Bộ môn Luật Hình sự và TTHS, Học Viện KHXH

Tham dự trực tiếp tại hội trường có các thầy giáo, cô giáo của Khoa Luật, Học viện Khoa học xã hội và Khoa Luật, ĐHQGHN và đại biểu các trường đại học, các nhà khoa học của các viện nghiên cứu chuyên ngành. Ngoài ra, trên Zoom meetings của tọa đàm đã thu hút sự tham gia của hơn 300 khách mời là giảng viên, nghiên cứu viên, nghiên cứu sinh, học viên cao học ở các cơ sở đào tạo và những người làm thực tiễn, người quan tâm đến chủ đề tọa đàm.

Các diễn giả tại buổi tọa đàm:

PGS.TS. Bùi Nguyên Khánh, PGS.TS. Phạm Minh Tuyên, TS. Mai Thanh Hiếu, TS. Đinh Thế Hưng.

Nguyên tắc suy đoán vô tội đã được ghi nhận trong Hiến pháp năm 2013 (Khoản 1, Điều 31) như sau: “Người bị buộc tội được coi là không có tội cho đến khi được chứng minh theo trình tự luật định và có bản án kết tội của Tòa án đã có hiệu lực pháp luật”. Nguyên tắc suy đoán vô tội cũng đã được thể chế hóa trong các quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự, đồng thời được gọi là “nguyên tắc vàng” của pháp luật tố tụng hình sự. Tìm hiểu về nguyên tắc suy đoán vô tội thu hút sự quan tâm lớn của nhà nghiên cứu và người làm thực tiễn trong hoạt động tư pháp. Tại buổi tọa đàm, bằng kiến thức lý luận và kinh nghiệm thực tiễn chuyên sâu, các diễn giả đã đề cập một cách toàn diện về nội dung của nguyên tắc suy đoán vô tội và bảo đảm thực hiện nguyên tắc suy đoán vô tội trong pháp luật tố tụng hình sự ở Việt Nam hiện nay thể hiện trên 4 nhóm vấn đề chính:

- Sự hình thành, vị trí, phạm vi và ngoại lệ của nguyên tắc suy đoán vô tội.
- Suy đoán vô tội, chuẩn mực quốc tế và vấn đề đặt ra cho Việt Nam.
- Ý nghĩa của nguyên tắc suy đoán vô tội, thực hiện nguyên tắc suy đoán vô tội và các yếu tố đảm bảo thực hiện nguyên tắc suy đoán vô tội trong tố tụng hình sự

Việt Nam.

- Cơ sở lý thuyết tiếp cận nghiên cứu nguyên tắc suy đoán vô tội.

Trong phần thảo luận mở, buổi Tọa đàm đã nhận được sự quan tâm đặc biệt của các giảng viên, nghiên cứu sinh, học viên cao học và những người làm thực tiễn. Theo đó, các đại biểu tham dự Tọa đàm cũng đã đặt ra những câu hỏi hay bình luận về chủ đề này như: Khi dịch sang tiếng Việt Nam thuật ngữ “suy đoán vô tội” có cản trở việc áp dụng thuật ngữ này cho các lĩnh vực khác hay không? Nên dùng từ “suy đoán” hay “giả định” thì đúng hơn về mặt ngôn ngữ pháp lý? Bình luận về nguyên tắc suy đoán vô tội, một đại biểu cho biết nội dung suy đoán vô tội trong Luật Hình sự Liên bang Nga ngoài những nội dung như Bộ Luật Tố tụng Hình sự Việt Nam thì còn có thêm các nội hàm sau: Bị can, bị cáo không có nghĩa vụ chứng minh mình vô tội; Việc chứng minh cho bản luận tội và bác bỏ các lập luận được đưa ra để bào chữa cho nghi phạm thuộc về bên buộc tội; Tất cả các nghi ngờ về việc phạm tội nếu không thể loại bỏ theo thủ tục được thiết lập bởi Luật Hình sự Liên bang Nga thì đều được giải thích có lợi cho bị cáo; Một bản án kết tội không thể dựa trên các giả định. Vậy, nguyên tắc suy đoán vô tội trong Bộ Luật Tố tụng Hình sự Việt Nam đã đủ về mặt nội hàm so với chuẩn mực quốc tế hay chưa?

Với sức hút từ chủ đề của buổi Tọa đàm và những trao đổi sâu sắc của các diễn giả, buổi Tọa đàm đã thu hút số lượng đại biểu tham dự trực tuyến rất đông và được các nhà khoa học đánh giá cao.

Toàn cảnh tọa đàm trực tiếp tại Học viện Khoa học xã hội.